

Program Léta s FF UK 2017 „Letem světem“

29.–31. srpna 2017 (Hybernská 3, Praha 1)

Úterý 29. srpen 2017

9:30–10:00

Prezence účastníků (H303)

10:00

Zahájení Léta s FF UK

Mgr. Jan Bičovský, Ph.D. (proděkan pro přijímací řízení a vnější vztahy)

10:30–12:00

doc. Daniel Berounský, Ph.D. (Ústav jižní a centrální Asie)

Božstva a démoni Tibetu

Ve vzdáleném Tibetu jsou lidské osudy spojené s velkým množstvím nejrůznějších božstev a démonů. Lidé tu věří v existenci hroživých božstev, která dokáží proměnit špatné vlastnosti lidí (vztek, nenávisť) v dobré. Jsou tu i božstva laskavá, která pomáhají trpícím lidem. Lidem škodí i pomáhají různé bytosti, které mají dobré i špatné vlastnosti, ale ze strany lidí je potřeba si je nějakým způsobem naklonit. O těchto bytostech existuje celá řada příběhů, z nichž si některé během přednášky představíme. V přednášce budou také představené některé způsoby, kterými si lidé získávají náklonost božstev. Na konci se zastavíme u problému existence těchto božstev: jsou tyto bytosti jen vymyšlené a existují jen ve fantazii lidí?

13:00–14:30

Mgr. Monika Brenišínová, Ph.D. (Středisko ibero-amerických studií FF UK)

Mexičtí Indiáni v proměnách času

Přednáška se zabývá nativními kulturami současného Mexika a proměnami jejich základních kulturních kategorií v čase. Pozornost je přitom věnována jak minulosti (dobyty a kolonizace aztécké říše, christianizace domorodého obyvatelstva), tak současnosti (kult Santa Muerte, hnutí *mexicanidad*). Hlavním cílem přednášky je dané kultury představit v jejich jinakosti, upozornit na překážky, které nám brání v jejich vnímání (evropocentrismus, kolonialismus) a přiblížit tak posluchačům jiné světy a způsoby pohledu na svět obecně.

15:00–16:30

Mgr. Marie Peterková Hloučová (Český egyptologický ústav)

Na partii se starými Egypťany. Hra *senet* na tomto i onom světě

Staří Egypťané si podobně jako my krátili svůj volný čas nejrůznějšími zábavami, mezi něž neodmyslitelně patřily i hry. Archeologické výzkumy v Egyptě odhalily kromě dětských hraček i hry deskové, kterými se bavili dospělí. Jedna z nich, staroegyptsky nazývaná *senet*, pronikla rovněž do představ spojených s posmrtným životem. Nejenže se motiv majitele hrobky sedícího u stolu s touto hrou vyskytuje na mnoha reliéfech, ale odkaz na *senet* se objevuje i v 17. kapitole Knihy mrtvých.

Přednáška se bude věnovat jak archeologickým dokladům hry *senet* a jejím pravidlům, tak i významu této hry v zásvěti. Na základě toho představí poměrně komplikované a někdy i docela protichůdné staroegyptské vize života po smrti.

Středa 30. srpen 2017

9:00–10:30

PhDr. Michaela Budiman, Ph.D. (Ústav jižní a centrální Asie)

Rozmanitá Indonésie

První část přednášky *Rozmanitá Indonésie* se zaměří na obecné informace o Indonésii - čtvrté nejlidnatější a největší muslimské zemi světa. Bude pojednávat například o etnickém složení obyvatel, geografii či specifické místní kuchyni. Dále se zaměří na náboženskou situaci v této zemi, kde je povinné vyznávat jedno ze šesti státem garantovaných náboženství (islám, protestantismus, katolicismus, buddhismus, hinduismus a konfucianismus). V neposlední řadě se také bude zabývat jazykovou situací, či kulturními rozdíly, se kterými se Evropan v této asijské zemi může setkat. Druhá část přednášky bude věnována indonéskému etniku Toradžů, které obývá jižní část ostrova Sulawesi. Toto etnikum je známé svými funerálními rituály, které se mohou konat až několik let po úmrtí zesnulého a mohou trvat až několik dní. Součástí přednášky bude i představení různých (zejména toradžských) artefaktů - například oblečení, dýka, ozdoby z korálek a tkané látky.

11:00–12:30

Mgr. Andrej Tóth, Ph.D. (Katedra středoevropských studií)

Maďarsko – tak trochu „jiná“ středoevropská země

Přednáška seznámí s politicko-sociálními specifiky uherského, resp. maďarského státu v historické perspektivě s důrazem na 19. a 20. století. Země bude představena na pozadí specifického sociokulturního uherského společensko-politického prostředí, které předurčilo, spolu s dalšími, zejména vnějšími okolnostmi z období po první světové válce, odlišný vnitro- a zahraničněpolitický vývoj Maďarska ve 20. století. Posluchači by měli na základě přednášky pochopit nejen zvláštní historicko-politický vývoj Maďarska ve 20. století, ale i současné Maďarsko, jež se do našeho podvědomí dostává především díky mediální zprávy o „kontroverzních“ politických krocích vládního kabinetu Viktora Orbána.

14:00–15:00 v Náprstkově muzeu asijských, afrických a amerických kultur

Příběh Tibetu – lektorovaný program

Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

Betlémské nám. 1, Praha 1

Čtvrtek 31. srpen 2017

9:00–10:30

Andrej Šurla, Ph.D. (Katedra jihoslovanských a balkanistických studií)

Češi ve Slovinsku a Slovinci v Praze – nespojuje nás jenom Plečnik

V globalizované kultuře „víme o všem“, co se pojí především se zeměmi s velkým politickým vlivem. Jak jsou však na tom osobnosti a události, které tvoří podobu konkrétního geokulturního areálu, ve kterém jsme se narodili a který je součástí naší kulturní DNA? Národy střední a jihovýchodní Evropy spojuje spousta výjimečných lidí a historických momentů. Víte, že není úplně náhoda, že Lublaň po zemětřesení v roce 1895 částečně získala podobu českých měst? A že na přelomu 19. a 20. století Češi, včetně velikánů českého divadla, ve velkém počtu působili ve slovinských divadlech? A také že nejoblíbenější slovinskou operu složil Čech a jiný Čech režíroval nejoblíbenější slovinské filmové klasiky? Nebo to, že renesanční skladatel z pamětní tabulky na zdi Divadla Na zábradlí byl slovinského původu, že na českých státních hradech kromě Plečnika zanechal stopu ještě další slovinský architekt, že byla hvězdou prvního českého ozvučeného filmu Slovinka a že Slovinec režíroval podle kritiků nejlepší český film minulého roku? A to seznam vzájemných styků a vlivů ještě není vyčerpán...

11:00–12:30

Mgr. Jakub Maršálek, Ph.D. (Ústav dálného východu)

Počátky čínské civilizace ve světle nových archeologických nálezů

Počátky čínské civilizace byly pod vlivem tradičních čínských textů dlouho chápány velmi zjednodušeně: všechny kulturní a společenské inovace měly pocházet z regionu u Žluté řeky, kam čínská tradice kladla centra prvních čínských dynastií, a okolní území byla považována za "barbarské" oblasti, které pouze pasivně přejímaly podněty z tohoto centra. Nové archeologické nálezy zhruba od 80. let 20. stol. ale tento obraz zcela změnily. Ukazuje se, že v Číně v prehistorii a na počátku historického období existovala řada dalších kultur či dokonce civilizací, které se svojí vyspělostí mohly s centry u Žluté řeky směle měřit a jejichž vzájemné vztahy se podílely na formování pozdější čínské civilizace. Cílem přednášky bude představit nejvýznamnější z těchto nových objevů. Přednáška bude doprovázena bohatým obrazovým materiálem.

13:00–15:30

Lucie Drechselová, M.A., Bc. Filip Kaas, Bc. Karolína Lahučká (Ústav blízkého východu a Afriky)

Turecko: různorodá země mezi Evropou a Asií

S Tureckem jsou v médiích nejčastěji spojovány otázky „migrace“, „islámu“, „členství v Evropské Unii“. Málokdy je ale jasné, co se za těmito pojmy skrývá. Paušalizace a práce se stereotypy tak značně zplošťuje obraz Turecka u nás. Jedná se přitom o zemi velmi různorodou, ať už z hlediska přírodního bohatství nebo historického dědictví, tak i z hlediska obyvatel a jejich kultury. V přednáškovém bloku věnovaném Turecku se zaměříme na kulturu, společnost a politický vývoj v zemi. Účastníci se také seznámí s některými zákonitostmi turečtiny, včetně mnoha překvapivých přesahů do češtiny.

16:00–16:45

Předání certifikátů a focení účastníků